

- ממשיכים לשבת. גם כחום היסו!
- כיצד מתמודדים מול קליפת ישמעאל
- תפוח את המכתב
- איך לחיות עם תורה א' פחדון!!!
- התורה הזמנית:
- כח הצדיק להשיע
- איך יוצרים שמחה?
- ה' מתחבא במאורעות
- צ'וקו' מקריעת המסכה
- והירוחו 'על פי דרכו'!
- התפילה של אברהם אבינו, כיום
- הלכות תפילה בציבור - המשך
- עלי מרפא
- שערי הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

יחשב וממתין ומתעבב אצל פתח אהל הקדשה זמן רב

יום ד' חיי שרה התקצ"ה

ולא אוהל להתאפק מעצם אהבתך מלכתב לך מעט ממה שאמרתי בשבת קדש העבר. ותמצית הענין מרמז בפסוק (בראשית י"ח): והוא ישוב פתח אהל פתח היום. יושב לשון המתנה ועקבה זמן רב, כמו: ותשוב בקדש ימים רבים, היינו שאין האדם זוכה להתגלות אלהות בחינת וירא אליו ה' כי אם על ידי שישב וממתין ומתעבב אצל פתח אהל הקדשה זמן רב ואף על פי שבתוך כך עובר עליו מה שעובר. וחמימות היום שהם כלל התאוות בוער אותו הרבה אף על פי כן הוא אינו מניח את מקומו חס ושלום רק הוא יושב וממתין ומתעבב אצל הפתח ימים ומנים רבים בחינת והוא יושב פתח האהל פתח היום והבן היטב. פי איתא בדברי ז"ל (ליקוטי מוהר"ן ב' מח) שלפעמים האדם אצל הפתח והוא נשכח לאחור או שמתחמט ומתפשט אז כנגדו הבעל דבר וכו' אבל מי שחושב על תכליתו הנצחי באמת נחם על חיי באמת אינו נשכח ולאחור ואינו זז ממקומו חס ושלום בשום אופן רק הוא יושב וממתין אצל פתח אהל הקדשה שהוא אהל בית המדרש ואהל הצדיקים והמשוים אף על פי שחם היום בוער חס ושלום ועל ידי זה וירא אליו ה' וכו'. ואף על פי שהפליין עינים קשה מאוד אף על פי כן צריכי להחיות את עצמו ולחזק את עצמו בשמחה בכל עת על פי הדיקים שהזכירנו אדמו"ר ז"ל, ובפרט שבתוך כך עוסקים קצת בתורה ותפלה ומצוות אשר הם חיינו ושמחתינו, יקר מזה אי אפשר להאריך פי הגיע זמן קריאת שמע של שחרית לומר בשמחה אשרינו מה טוב וכו' ולהניח תלית ותפלין וכו'. דברי אבין הקצפה לשיעויות חדשות בכל עת...

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ה	משנה בורה ח"ב	דף תומי בבא קמא	דף ימי מוהר"ת
שבת	כ	יח.	צו	קסט.	ב	שכ
א	כא	יח.	צו	קסט:	ג	שלג
ב	כב	יט.	צח	קע.	ד	שלו
ג	כג	יט.	צט	קע:	ה	שלד
ד	כד	כ.	ק	קעב.	ו	שלו
ה	כה	כ.	קא	קעב:	ז	שלו
ו	כו	כה.	קב	קעג.	ח	שלח

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן רפ"ב

קווים לדמותו של ישמעאל...

היה לנו דוד ושמנו ישמעאל... אם נרצה להגדיר את הפרופיל של אותו ישמעאל, ומה הם תכונותיו, נמצא עצמנו נבוכים מאד

ישמעאל, התגלה כיום במלוא כיעורו... במהות הדברים: בין כל חלקי הבריאה יש ממוצע; בין 'דומם' ל'צומח' כמהים ופטירות, בין 'צומח' ל'חי' אדני השדה, בין 'חי' ל'מדבר' קוף, ובין 'מדבר' לבין 'ישראל' הוא ישמעאל (שפת אמת פרשת וירא). ולכן, מצד אחד הוא לא מתנהג בפירוש כמו 'עשיו', ולא עשה לנו

בימים בהם אנו מתמודדים עם הרוע של ישמעאל, עלינו להכניע את 'קליפתו', באמצעות האמונה בכח התפילה, בדגש על חלק 'הבקשה'.

'ארבעה גלויות', ומצד שני הוא כמובן לא מתנהג כמו 'יהודי', ותורם את חלקו בגדול לכל גלות שקיימת.

הודאה ותפילה

בפנימיות, יהודי צריך להתמודד עם 'קליפת עשיו' ועם 'קליפת ישמעאל'. מהותו של יהודי היא הקשר עם ה' יתברך, שמתבטא בכמה צורות, והמרכזית שבהם היא התפילה.

התפילה יש בה שני חלקים; האחד - הודאה, שהיא הכרה בכל החסד והטוב שה' יתברך מרעיף עלינו. השני - הבקשה, שהיא הפנייה אליו בעת צרה שיושיע אותנו. כנגד שני החלקים הללו, ישנם שני 'קליפות'; קליפת עשיו - שמונע מאתנו 'להודות', וקליפת ישמעאל - שמונע מאתנו 'להתפלל'.

היצר הרע שנקרא 'עשיו', מכניס תחושה בלב שהכל רע, ומעולם לא קרה לך שום דבר טוב, שעליו יש לך מה להודות. היצר הרע שנקרא ישמעאל, מכניס תחושה בלב שכבר 'שמע אל', ואין שום צורך לבקש כלום. אתה מסודר גם אם לא תבקש. לעולם לא תמצא ערבי 'מתפלל' ומבקש, אלא רק 'מתחווה' ומהלל' (וגונב). לא כן יהודי. הוא גם מהלל, אבל גם מבקש. ומשניהם יחד נוצר קשר מלא.

בימים בהם אנו מתמודדים עם הרוע של ישמעאל, עלינו להכניע את 'קליפתו', באמצעות האמונה בכח התפילה, בדגש על חלק 'הבקשה'. עלינו להרבות בבקשה והתחנונים עלינו ועל אל אחינו בני ישראל. ובקרב נזכה לגאולה על ידי שני המשיחים, שיכריטו את שני הקליפות, עשיו וישמעאל, ונזכה לראות ברחמי ה' ובישועתו השלימה.

(ע"פ ליקוטי הלכות, נחלות ד)

תנצלו את האוצר

ברוך ה' בכל העולם כולו ישנם כיום אנשים שיש להם הרהורי תשובה מהספרים של רבי נתן, הוא הרי אמר שיש כבר הרבה אנשים בגן עדן באמצעות התפילות שלו.

היום הרי מדפיסים את הספרים בשפות שונות, באנגלית ובצרפתית ובשאר שפות, וזה הולך ומתפשט בעולם, זה הרי נורא! יהודי שעשה בחייו הקדושים כל כך הרבה בעלי תשובה, וגם עתה הוא עדיין עושה בעלי תשובה, זה הרי נורא.

אבל אנו צריכים לעשות את החשבון הנפש שלנו, תפילות קדושות כאלו שנעשו בימי המחלוקת והרדיפות, אין אנו רוצים חלילה ללמד חובה על יהודים, אבל הרי התירו את דמו ממש, והוא היה יכול להציל את עצמו ולא רצה, רק תפילה, רק תפילה, שום דבר אחר לא, וא"כ צריכין אנו לחשב חשבוננו של עולם, אם יש לנו את התפילות הקדושות האלו, שנעשו עם כ"כ הרבה דמעות, ועם כ"כ הרבה רדיפות, אם יש לנו ליקוטי הלכות קדוש כזה ומכתבים כאלו, מדוע לא ננצל אותם כמו שצריך לנצל אותם?

אם כ"כ הרבה יהודים כבר נמצאים בגן עדן בגלל התפילות, נו, מה עושים אנחנו? מה עושים אנחנו? הרי יש לנו את התפילות, למה א"כ לא נבכה בהם? שנתחיל לדעת כיצד נעשו התפילות, כיצד נעשו הליקוטי הלכות, זה הרי אוצר נורא ונפלא הליקוטי הלכות הזה, כמה צריכים אנו להודות לה' שיש לנו כלי זיין כאלו.

אנו צריכים לעשות רק דבר אחד, הכל זיין נמצאים, התפילות נמצאים, אבל תפתחו אותם! הלקוטי הלכות נמצא, תפתח את הדפים! שהליקוטי הלכות לא ישאר סגור אצלך חלילה. המכתבים גם נמצאים, הכל נמצא, אבל דבר אחד רוצים מאיתנו, דבר קטן, תפתח אותם ותסתכל פנימה.

כל התלמידים של רבינו הק' הרי היו גדולים מאד, אבל בדבר זה היינו שהעניין של רבינו הוא נצחיות, וזה ענין שאין לו הפסק לעולם ועד, בזה היה רבי נתן חידוש יותר מכולם! רבי נתן קיבל מרבינו שענין רבינו אינו רק לדורו אלא נצחיות.

את זה אנחנו צריכים לשנן היטב, אותו רבי קדוש שהיה בימי רבי אותו, אותו רבי קדוש ממש יש גם לנו. בכל זה צריכין אנו להתחדש תמיד, לחזור לשנן, זה הרבי שלי, זה ה'חידוד' שלי.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם יש לשימוע תועלת בשמיעת לשון הרע מותר להקשיב ללשה"ר בתנאי:

א. שלא ישכיל את המדבר בדיבור לשה"ר, לכן יש להסביר למדבר כי יש לו תועלת מהלשון הרע, כדי שגם המדבר יכוון לתועלת, ואם אינו עושה כן, מכשיל את המדבר בלשה"ר ועובר על 'לפני עורר לא תתן מכשול'.

ב. אסור לשימוע לקבל לשה"ר אם אין לו הוכחה מספקת כמו שיתבאר להלן, מותר לו רק לחשוש ללשה"ר, דהיינו לשמור את עצמו מהנזק העלול לבא אם הלשה"ר אמת, מבלי להוריד מערכו של זה שמדברים עליו, וכ"ש שלא לשנוא או להזיק לו או למנוע ממנו חסדים שכל ישראל חייבים זה לזה, כגון הלואה, צדקה, השבת אבדה וביקור חולים. כי יש ללמוד עליו זכות במחשבתו, ולהעמידו בחזקת כשרות. (קיצור הל' לשה"ר פ"ו סעיף ב)

אבל מאחר שעל כל אחד עובר מה שעובר, איככה יתרעם וידין את שכנגדו, אפלו אם נכשל גם בדברים שבין אדם לחברו, מאחר שכא הגיע למקומו: בכפי אור, ששון ישמחה י"ב

להסתכל בשכל של כל דבר (ליקו"מ סי' א')

מחמת צרות וקושי, או אפילו ברוחניות נפל והתרחק, יסתכל בשכל הפנימי של המקרה, איך להתחזק להיות עם ה' במחשבתו באותו הדבר.

להתקרב לה' ולא להתרחק: כשמסתכל בשכל האלוקי שיש בכל דבר, יחפש רק שכליים שמקורבים אותו ולא שכלים שמרחקים אותו, כלומר להשתמש בשכל רק באופן שמתקרב להרגיש אור ה'.

אפילו מחשבה אחת: אין להעניק בשכלו יותר ממה ששיגי באותו העת, העיקר הוא לא להתחבר למה שעושה בדרך של תאוות ליבו ורגשותיו המדומות, אלא בדרך של מחשבות של תורה, מחשבות שגילו הצדיקים איך להסתכל באמיתת אותו הדבר, ודי אפילו במחשבה אחת.

כל מחשבה פנימית מתקנת: כל פעם שמסתכל בשכל ומעלה בראשו איזה מחשבה קדושה פנימית, הוא באמת מתקן את אותו הדבר, ומעלה אל תיקונו את הניצוץ אלוקי שהיה חבוי בתוך אותו הדבר, לפי שהסתכל בפנימיות אותו הדבר.

חן וחשיבות של הגויים: יש מלחמה גדולה איזה חן מושך את העין, האם חן חיצוני של הגויים, שהם מחשיבים ומייפים איזה דבר באופן שימשוך ויעורר רגשי הלב, או חן פנימי שאין רואים זאת בתחילה רק על ידי מחשבה, כי חן אמיתי הוא דבר שמוסתר וספון.

להסתכל בפנימיות: איש ישראלי צריך להרגיל את עצמו להשתמש בשכל האלוקי שנתן לו השי"ת, ולהסתכל על כל דבר לא בחן החיצוני שמושך את עיניו באותו הדבר, אלא לחשוב מה יש בפנימיות אותו הדבר. פנימיות המצוה: בעבודת ה' כאשר עושה מצוות, יעשה זאת מתוך מחשבה פנימית, מה נעשה במצווה הזו, ואף שיש בכל מצווה הרבה סודות לאין שיעור, יחפש איזה מחשבה של חיבור לה' בתוך אותה המצווה. למצוא ה' בכל דבר: גם כשמעסק בענייני רשות, יש לו לחפש את ה' באותו הדבר, ולא להמשיך רק לחלק החיצוני של אותו הדבר בו אין מתגלה מציאות ה'.

להחשיב כל יום: בכל יום יש נחשים ועקרבים במחשבת האדם המזלזלים באותו היום כאילו אין היום נחשב בשם יום מחמת טרדות אותו היום. וצריך להסתכל במחשבה פנימית בכל יום, ולהאמין שיש בכל יום איזה טוב אלוקי שיכול להתגלות דייקא היום, ועל כן לא יתייאש משום יום, אפילו לא בסופו (ליקו"ה פקדון ד').

לחשב מעשיו: צריך להרגיל עצמו לחשוב לפני כל דבר שעושה, למה הוא עושה זאת, ואיך הוא עושה זאת כמו יהודי, ולא כמו גוי, כי גוי מזרע עשו אינו חושב מה שעושה, אלא הולך אחר רגשות ליבו החיצוניים. להתחזק במחשבה: גם כאשר נופל בדעתו

הליכות

שיחות ומנהגים

פרנסה

אבינו ב'שכילי, ש'אצלו היה הכל רזין ע'לאין? אמר לו: "גם ע'ש'י יש רזין ע'לאין!"

רבי נחמן ש'פילבאנד התעשר בעת ש'נפטר אביו רבי שמואל טעפליקער, תלמיד רבני הקדוש, פי ריש מאביו את עשירותו הגדולה. ועל פ' עשה אז לעצמו מעיל ח'פי נ'אה, ותפר על המעיל מן הצד ב'ד מ'משי מ'הדר כ'דרה הנ'גידים, וב'א עם מעיל זה אל מוה'ר"ג ל'ברסלב על 'שמחת תורה'. כ'שראה אותו מוה'ר"ג ל'בוש כ'ך ב'מעילו, לא מ'צא ה'ד'ר חן ב'עניו, ופנה אליו ב'ח'מתו ואמר לו ב'ניהו'תא: "נ'חמון! פ'מה אתה ש'וה? ש'מע בק'ולי: המעיל ה'פה ה'ה, לא מ'תאים ש'תניחהו ב'ארון ה'ג'דים ה'ש'ן ש'יש ל'ה. וב'כן, צ'ריך א'תה לה'חליף את ה'ארון, ואם ת'חליף את ה'ארון, צ'ריך א'תה לה'חליף גם את פ'ל ר'היטי ב'ית'ה, פי אין זה י'פה ש'נדק א'רון ה'ג'דים י'היה י'פה ו'מהדר, ו'שאר ה'רהיטים כמו ש'הם. ואם ת'חליף את ר'היטי ב'ית'ה, לא י'תאמו ה'רהיטים ה'חדשים ל'בית ה'ש'ן ש'בו א'תה ג'ר וכו' וכו'.

ב'אחת מ'שיחותיו של מוה'ר"ג מ'גנות ת'אנות מ'מון, נ'ענה ב'תריפות ואמר: "אף מ'חשבה של מ'מון נ'חשב כ'מו ה'רה'ר!" ה'שתומם א'חד מא'נ"ש על ד'בריו ואמר: "רבי נתן! אם פ'ן א'ף א'פ'שר ל'נהג ול'סחר ב'מסחר?" ענה לו מוה'ר"ג: "ה'פח'ש'בה ש'י'א'ק ו'יעבר א'צ'לק ה'ך ה'חלק ה'ש'ב'יעי ל'פ'מה, גם פ'ן מ'ספיק כ'בר ל'נה'ל מ'סחר". ולא ח'ל'ה פ'אנ'שי העולם ה'ש'קו'עים רא'שם ו'ר'בם ק'ל ה'יום מ'ש'ך ק'ל י'מי ת'יהם ב'מח'שבות של מ'ש'א ו'מ'תן ו'ת'ש'ג'ת ר'כוש ו'ק'מון.

מוה'ר"ג אמר: "כ'ל העולם אומרים ש'הם י'געים ל'פ'רנס'תם ב'עבור י'ד'יהם, וכי ה'י'כן הוא ה'בן הטוב ה'ה'ה (ש'ל'ל כ'ך י'געו ב'עב'ירו)!" וע'נן ע'נן זה ב'א'ר'פה ב'לקוטי ה'לכות ב'ר'פת ה'ריטי ד'.

פעם התאונן א'חד לפני מוה'ר"ג ש'אין לו ל'תן מ'תנות ל'א'ר'וסתו. נ'חם אותו מוה'ר"ג ואמר לו: "גם י'עקב אבינו עליו ה'ש'לום, לא ה'יה לו ל'תן מ'תנות ל'כל'תו, בע'ת ש'ברח מ'פני ע'ש'ו א'חיו". אמר לו: "מה ע'ננו י'עקב

שכחתי כי פחדן אני...

"גימפל הפחדן" היה כינויו בפי תושבי העיירה. כה מוג-לב היה, עד שהוא הפך לסמל ודוגמה לפחדנות יתירה. כל רחש של עלה נידף היה מקפיץ אותו ממקומו ומאיץ את פעימות לבו; כאשר הבחין בגוי שיכור המהלך בקצה הרחוב - היה נס לחדר לפנים מחדר; והיה אם מרכבת צבא או משטרה היתה עושה את דרכה בקרבת מקום - היו צלצולי הפעמונים רודפים אחריו עד למקום "בטוח", הרחק מאותם קולות מפחידים. אך כל זאת התגמד לעומת האימה הנוראה

הסתתר עד יעבור זעם.

בית העלמין בעיירה ברסלב

שקינה בלבו כלפי כל דבר הקשור לעולם המתים ל"ע. לא זו שבבית-העלמין לא דרכה כף רגלו מימיו, אלא שאילו רק שמע שמחר עומדת להתקיים בעיירה הלוויה של בר-מינץ, היה נועל את עצמו בחדרו ומגין את התריסים, ולא היה יוצא ממקום מסתורו עד שסמך ובטוח היה כי "הנפטרי כבר איננו באזור". הדרך למבוא העיירה חלפה ליד בית-העלמין, ולכן היה זה סיוט עבורו כל אימת שנאלץ לעבור בקרבת מקום. הוא היה יושב על מקומו בעגלה אחוז בעתה, עוצם את עיניו, כשכבר כברת דרך קודם לכן הוא דואג שהוילון יהיה מכוסה לכל אורכו. שיניו נקשו דא לדא, וכל כולו אומר "פחד".

באותה תקופה סבלו הקהילות היהודית באוקראינה מנחת זרועם של ה'היידקמקס' - תנועת קוזאקים אוקראינית שהכריזה מרד כנגד השלטון הפולני. היה זה אספסוף של איכרים ואריסים שברחו מאדוניהם, עניים וקשי-יום, בני אצילים שירדו מגדולתם ושאר בני המעמד הנמוך שחשו כי אין להם מה להפסיד ותקוה קינה בלבם כי המרד יקנה להם חופש ומעמד.

כמו תמיד, בכל מצב מעין זה היו היהודים קרבן לפראי האדם חיות הטרף המהלכות על שתיים. ההיידקמקס שדדו וטבחו רבות ביהודים, ובמיוחד בחבל ברסלב ואומן.

ויהי היום, וצרה אימה התרגשה על יהודי

העיירה. בבוקר עבות אחד פרצו בבהלה אנשים לבית הכנסת ובפנים חיוורות סיפרו כי אל העיירה מתקרבת כנופיית היידקמקס וכל מיני כלי משחית בידיהם. הידיעה המבהילה נפוצה בין כל התושבים כאש בשדה קוצים; תוך דקות ספורות פתחו בני העיירה במנוסת בהלה לכל עבר, על נשיהם וטפם.

רק כשחלפו מספר ימים והיו בטוחים כי הפורעים עזבו את העיירה, העזו היהודים לשוב אליה. הנזק שנגלה לעיניהם היה מחריד, הם גילו כי בתיהם נבזזו והועלו באש, לא נותר כמעט זכר מרכושם. עיירתם היפה הפכה לעיי-חורבות ולאחים עשנים. עם כל זאת הודו לה' על כי נפשם ניצלה והיתה להם לשלל.

כל אחד סיפר לחבריו להיכן ברח והסתתר. מי ליער הסמוך, מי לאסם התבואה הנטוש שמחוץ לעיירה, ומי למערה נטושה ליד הנהר ושאר מקומות מסתור מאולתרים. "היכן הסתתרת אתה?" נתנו בני העיירה את עיניהם בגימפל. "אני" - מלמל הפחדן המפורסם - "נמלטתי היישר אל בית-הקברות, הסתתרתי בין המצבות וקיוויתי בכל מאודי כי הרשעים לא יחליטו לערוך חיפוש במקום..."

הכל פערו את פיהם בתדהמה. "בבית הקברות?! דווקא שם?! ואתה?!"

"ההיידקמקס כה הטילו עלי פחד ומורא" הסביר גימפל, "ששכחתי כי פחדן אני..."

את הסיפור האמיתי הזה (השם בדוי כמובן) סיפר גאון עוזנו מוהרנ"ת, כאשר למד פעם עם תלמידיו את תורה נב בליקוטי מוהר"ן, שם מדבר רבינו הקדוש אודות העצה הנוראה והנפלאה של 'הניעור בלילה' - ללכת להתבודד בלילה מחוץ ליישוב, בשדות וביערות, ולהשיח את הלב לפני השם יתברך ולבקש את רחמיו לזכות לצאת מהבלי העולם ולהתקרב אליו באמת. כאשר כמה מהשומעים טענו לפניו כי הם פוחדים לצאת לבדם בחשכת הלילה אל מחוץ ליישוב, סיפר להם רבי נתן בתשובה על אותו פחדן שהתחבא בבית-הקברות, כשהוא מסיים ואומר:

"גם בעבודת השם הדבר כן, וכפי שמובא בזוהר הקדוש (ח"ג קנח) 'מאן דאיהו בדחוקא, לא מסתכל מיד' - הנמצא בדחק, אינו מסתכל על דבר; כשמרגישים את הפחד והמורא מיום הדין הגדול והנורא, מתבטלים כל הפחדים הגשמיים!"

(מקור: שיח שרפי קודש ב, תקנה)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה רפ"ב - מאמר יב

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

ידע שיש בכל דור ודור רועה, והוא בחינת משה, שהוא רעיא מהימנא, וזה הרועה הוא עושה משכן. וידע שתנוקות של בית רבן מקבלים הכל פיהם שאין בו חטא מזה המשכן, ועל כן התינוק בשמתחיל לקרות ולהקנס בתורה, הוא מתחיל מן "ויקרא אל משה" (מד"ש ר"ה צו פרשה ז), שהוא אלוף זעירא כי "ויקרא" מדבר מגמור הקמת המשכן, שאז קראו השם יתברך להתחיל לדבר עמו מהמשכן, ועל כן משם מתחילין התינוקות, כי משם מקבלין הכל פיהם פנ"ל, ומשם מתחילין לקרות ולהקנס לתוך התורה:

ידע שכל הצדיקים שבדור כל אחד ואחד הוא בחינת רועה, כי בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה, וכל אחד ואחד לפי בחינתו, הוא עושה בחינת משכן, שמשם מקבלין התינוקות הכל פיהם פנ"ל, וכל אחד לפי בחינתו, לפי בחינת המשכן שהוא עושה, כמו כן יש לו תינוקות שהם מקבלין משם, נמצא שיש לכל אחד ואחד מצדיקי הדור, סך תינוקות שהם מקבלין הכל פיהם פנ"ל, כל אחד לפי בחינתו פנ"ל, וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת לג:): "שתינוקות נהפסין על עוון הדור שאמר: 'ודעי את גדולתך על משכנות הרועים' שמתמשכנין על הרועים וזהו: 'על משכנות הרועים', שהם מקבלין הכל פיהם מבחינת המשכנות של הרועים, והינו הצדיקים שבדור, שכל אחד עושה משכן פנ"ל:

אך לידע כל זאת, דהינו לדעת כל צדיק וצדיק, איזה הם התינוקות השייכים לו, וכמה הם מקבלין ממנו, ולידע כל הבחינות שיש בזה, והדור שיבוא מהם עד הסוף, דע, מי שיוכל לעשות נגונים פנ"ל, הוא יכול לידע כל זה. וזהו סוד מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה במשנה (שבת יא): 'באמת אמרו החזן רואה היכן התינוקות קוראים', החזן, דהינו מי שיוכל לעשות נגונים פנ"ל, שהוא יכול להיות חזן ושלוח צבור להתפלל לפני העמוד פנ"ל. הוא רואה ויודע היכן התינוקות קוראין, והינו אצל איזה צדיק הם מקבלין הכל פיהם, שעל ידו הם קוראין ונגמסין בהתורה פנ"ל:

מי עוסק בבניין המשכן

לכאור קשה להבין מה הכוונה כאן, שהרי בתחילה מבאר רבינו שיש בכל דור ודור רועה שהוא בחינת משה שהוא בונה משכן, משמע שרק הצדיק שהוא בחינת משה, הוא זה שעוסק בבניין המשכן שממנו מקבלים התינוקות של בית רבן את הארת וקדושת ההבל פה שאין בו חטא, ואחר כך אומר שכל הצדיקים שבדור כל אחד מהם הוא רועה שעושה משכן ויש לו סך של תינוקות שמקבלים ממנו, ומבואר שיש הרבה משכנות והרבה צדיקים שעוסקים בזה ולכל אחד יש סך של תינוקות ששייכים אליו, ואילו בתחילה אמר שמשה רבינו הוא הצדיק שבונה את המשכן, משמע שרק משה רבינו יכול לעסוק בזה, [ואמנם יש לומר שרק משה רבינו עוסק בזה בשלימות, אבל לכאור לא מבואר מהו ההבדל, ולכאורה אמור להיות מובן מתוך המאמר עצמו מה עושים הצדיקים ומה עושה משה רבינו רעיא מהימנא קדישא].

מתמשכנים על הרועים

ועוד צריך להבין במה שמביא רבינו שכל אחד יש לו סך של תינוקות שמקבלים ממנו ומזה בונה משכן, וע"ז הביא מאמר חז"ל שהתינוקות מתמשכנים על הרועים, והנה המשמעות בעניין זה שמתמשכנים על הרועים הוא שמתים בעוון הדור, ואם כן לכאור איך יש לזה שייכות לעניין המשכן שבונים שהוא השראת השכינה שיש בעולם, וכאן מבואר שהם צריכים להסתלק בעוון הדור, ואמנם בפשטות מובן שרוצה להוכיח שמצינו לשון משכן על התינוקות, וממילא כל צדיק שיש לו סך תינוקות ששייכים לו, הוא עושה מהם משכן, אבל לכאור קשה למה נרמז עניין זה במה שהם מתמשכנים עליהם רח"ל, וצריך ביאור, גם צריך

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

"והיה רץ בתוך העיר והיה צועק 'הוי הוי גיוואלד' והיו רצים אחרינו כמו שרודפים אחר המשוגע" על מי נאמר? על אברהם אבינו, שהיה מקרב את בני הנעורים לעבודת ה', והיה מגלה להם האמונה האמתית. חיי מוהר"ן ש"ה, ע"ש

הזוכה: שמשון מאירצ'יק, רח' יהלום, אופקים. זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

תקצ"ה

להבין בכללות מהו עניין זה שהדגיש רבינו שליידע כל זאת, היינו לידע כל צדיק איזה הם התינוקות ששיכים לו והדורות שיצא מהם עד הסוף, זה יכול מי שיוודע לעשות הניגונים הנ"ל, ומהו המשמעות לעניין זה, ומשמעות הדברים שהוא עניין יסודי במאמר.

והנה באמת רבינו מדבר כאן בלשון מאוד פלאית ומוסתרת, ואין איתנו יודע עד מה, אבל מתוך כללות המאמר ניתן להבין קצת שרבינו מלמד אותנו בזה יסודות גדולים בדרכי החיים ובדרכי עבודת ה'.

כל הצדיקים בונים משכן

כי באמת כל הצדיקים עוסקים לבנות משכן, היינו מקום להשראת השכינה, ומקום שירגישו שם טעם ו"משיכה" לעבודת ה' (שהוה בחינת משכן שהוא בחינת כח המושך כמבואר בליקוטי מוהר"ן סימן ע), ובאמת בוודאי כל הצדיקים פועלים ומתקנים בזה דבריפ נפלאים ונוראים, כי כל צדיק יש לו את הנקודה המיוחדת שלו לפי שורש נשמתו, שיש לו כח להאיר לאנשים השייכים אליו, טעם ומתיקות בעבודת ה' לפי דרכו, יש צדיקים שמניחים את עיקר הדגש על תורה, ויש שמניחים את עיקר הדגש על תפילה, ויש על קדושה, ויש על אהבת חברים, ויש שמדגישים כמה עניינים, כל אחד לפי דרכו ולפי שורש נשמתו, ובוודאי כל צדיק יש לו כח לבנות משכן, ולהמשיך הארת הדעת לאנשים ששייכים אליו, שהם בחינת התינוקות שלו שיש להם כח לקבל ממנו הארה ודרך ועצה לעבודת ה', כי בוודאי כל צדיק לפי דרכו יש לו כח נפלא להאיר עצות ודרכים בעבודת ה'.

לידע כל הבהינות שיש בזה

אבל רוב הצדיקים יכולים להאיר רק למי שהוא במדרגה מסויימת, שרוצה וחפץ בקדושה ובעבודת ה', הם יכולים להאיר לו עצות ודרכים, אבל לאנשים שנפלו ונתרחקו מעבודת ה', ובפרט אם נפלו ונתרחקו מאוד, כמעט ואין להם דרכים ועצות לעזור להם, כי באמת יש אנשים שנפלו למקומות רחוקים מאוד וכמעט אי אפשר לעזור להם, ומחמת זה רבים נופלים, וגם מי שאינו נופל למקומות מטונפים ממש, הרבה מתייאשים ונופלים בדעתם ואינם עוסקים בעבודת ה' כראוי להם, עד שעיי"ז מתגברים קטרוגים וצריך בשביל זה הסתלקות צדיקים, או הסתלקות של קטנים ותינוקות שהם "מתמשכנים על הרועים" היינו שהם מכפרים על עוון הדור במקום הרועים (כמבואר בגמ' שם) ומרמז בזה שבהכרח יש מצבים ובהינות שצריך בהם כפרה ותיקון, כי יש הרבה שמתרחקים ונופלים.

אבל כדי לעזור להם מוכרחים את כוחו של הצדיק הגדול בחינת משה שהוא יודע את כל הדורות שיצא מהם "עד הסוף", היינו עד סוף הגלות, כי יודע ומשיג את שרשי הנשמות מתחילת הבריאה ועד סופה, מחטא אדם הראשון ועד שיבוא משיח, והוא יודע מה שעובר בגלות המרה והארוכה הזאת, וכמה מתרחקים מעבודת ה' מחמת ריבוי הקטרוגים והנסיגות, ומחמת שהוא יודע ומשיג את שרשי נשמות ישראל ואת כל מה שעובר עליהם, עיי"ז יש לו כח להתבונן בטוב שבהם באופן כזה שמאיר בהם את הנקודה טובה שבהם, עד שיצאו מכף חובה לכף זכות, ואפילו אם נפלו למקום שנפלו, ונתרחקו כמו שנתרחקו, אף על פי כן יש לו כח לעזור בהם את הטוב שבהם שיוכלו להתחיל מחדש לשמוע את הניגון דקדושה של הטוב שבהם ולהיכנס לתוך המשכן.

שדן אותו לפי המצב שהוא היה באותו הזמן, על אף שאין זה מהותו כי במהותו הוא רע.

והוא שאנחנו עמו הנבחר שנשמתינו היא באמת מצד הטוב ואנו חלק אלה ממעל, כל שכן שהקב"ה מקבל אותנו אם נשייך את עצמינו באותו הזמן אל האמת שלנו, הטוב הגמור.

זה הגילוי של רבינו בתורה רפ"ב, כי האדם חושב שהוא כלליות של מה שעבר ועבר ויעבור עליו, והיצר אוהב להראות לאדם ששייך לצד הרע ולמעשים הלא טובים שעשה, לכן קשה לאדם לתפוח פיו בתפילה, אך באמת אין זה נכון כי לכל רגע יש את התיקון שלו.

ואין מציאות שאתה חי רגע אחד שבו אתה לא יכול לעבוד את השי"ת, כי אם לא היית יכול ברגע זה למלא את רצון השי"ת שרוצה ממך עכשיו, אז הואי שלא היית חי.

ואם אתה חי זה אומר שהקב"ה מחיה את כל המערכת המסועפת של הרמ"ח איברים וש"ה גידים, ונפש רוח ונשמה שלך, כי הוא רוצה שתגלה כבודו לפי המצב שלך עכשיו, מה שאתה יכול לעשות ברגע זה, וזה לא משנה מה עבר עליך, תמיד יש רצון ה' אליך ברגע

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רב.

אחד הפסוקים שעם ישראל הכי סובל מהם הוא בפרשתנו בפ' כא' פס' יז: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת קוֹל הַנְּעִיר וַיִּקְרָא מִלֶּאךָ אֱלֹהִים אֶל הַגֵּר מִן הַשָּׂמַיִם וַיֹּאמֶר לֵה מַה לָּךְ הַגֵּר אֶל תִּירָאִי כִּי יִשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל קוֹל הַנְּעִיר בְּאֶשְׁרֵהוּ הוּא שָׁם:

ופרש"י: באשר הוא שם. לפי מעשים שהוא עושה עכשיו הוא נדון, ולא לפי מה שהוא עתיד לעשות.

לפי שהיו מלאכי השרת מקטרגים ואומרים, רבש"ע, מי שעתידי זרעו להמית בניך בצמא אתה מעלה לו באר.

והוא משיבם, עכשיו מה הוא, צדיק או רשע, אמרו לו צדיק, אמר להם לפי מעשיו של עכשיו אני דנו, והוה "באשר הוא שם"..." עכ"ל.

אנו רואים שבזכות ה"באשר הוא שם" נותר ישמעאל בחיים ואנחנו סופגים את התוצאות...

אם כבר יש לנו את הפסוק הזה, לפחות אנחנו יכולים גם לקחת אותו לצד שלנו ולהרויח... אם הקב"ה שמע וקיבל את תפילת ישמעאל הרוצח אבי הצרות והרועים, בגלל

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה רפ"ב [יא]

השמחה נעשה מבידור הרוח של האדם

[א] ילד המנשב בכל כוחו בכלי זמר, הרי הוא בבחינת מה שאמרו שלמה המלך 'כל רוחו יוציא כסיל', כי נושף כל רוחו בתוך הכלי, ואין שומעים שום ניגון, רק קול צפצוף. כי הילד דומה לכסיל, ואינו שומע הבדל וחילוק בין ניגון לניגון, ואם הוא קטן וחסר דעה יותר, אזי גם אינו יודע להבדיל בין ניגון שמח לניגון של התעוררות שמזמרים לאט. הוא רק שומע קול של כלי זמר ותיכף מתחיל למחוא כף אל כף ולרקוע ברגליו.

אך ככל שגודל בדעתו, הוא מבין שיש ניגון עליז, וניגון איטי. וכשמקשיב יותר, הוא יכול לשים לב גם לתנועות של הניגון, כי היופי של הניגון הוא דווקא מחמת שיש אדם שנושף בתוך הכלי, אך יחד עם זאת הוא מכון ומווסת את תנועות ידיו בין נקבי הכלי, כדי לעצור אויר, להוציא אויר וכו', באופן שהקול יחתך לפי סימני משקל הניגון בעליות וירידות, ואז אפשר לשמוע קול ניגון נאה.

[ב] לו יצויר שאדם אוהב באיזה ניגון רק את התנועה של העלייה, שהיא מרגשת מאוד [ג] כמו כן, בכל פעם שאדם מעורר את עצמו למצוא את הקרבת אלוקים, מתעורר שמחה בלב כעין חיות שיש בניגון. אך אם רק מעורר עצמו בכלליות שהוא קרוב לה' אזי הוא רק כעין 'קול' מעורר, ולא קול 'ניגון' מעורר. כי ניגון הוא רק על ידי הבידור של הרוח. [ד] ועל כן לימדנו רביז"ל, שצריכים להחיות את נפשנו מהקירבה לה' כדוגמת הניגון, היינו לברר הרוח, לדון את הרע, לדעת היכן הריחוק שלנו, להכיר בעבירות, לא להסתיר, ורק מתוך כך לעלות ולומר, שאף על פי כן שיש לי כל הרע, בכל זאת יש לי נקודה טובה שקשור לה', וכך נולד ניגון אמיתי ופנימי שמקרב את האדם לה' באופן חזק ונעים.

לפשפש באמונה

כתב הרמב"ם (הלכות תענית פ"א ה"א) 'מצוות עשה מן התורה, לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבוא על הציבור, שנאמר "על הצר הצורך אתכם ותקעתם בחצוצרות"'. זו מצווה מן התורה, היינו מעדיפים לא להתעסק במצווה הזו אבל כעת ה' מזמן לנו אותה.

בפשטות הוא בקשה ותחינה להשי"ת, וכך גם בזמן הזה שלא נהג להריע בחצוצרות, אפשר לצעוק להשי"ת "תפסיק, תעזוב את זה, תיקח את זה מאיתנו, תשלם גמול לשונאינו",

אבל הרמב"ם מפרש את דבריו מיד ואומר שלא זה גדר צעקה זו, אלא 'דבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויצעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן, ככתוב "עונותיכם הטו" וגו', וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעליהם, כלומר, עיקר מצווה זו היא "מדרכי התשובה" שלזעוק ולעשות תשובה.

ידוע מהבעל שם טוב על הפסוק "עת צרה היא ליעקב ומממנה יושע" שבעת צרה ליעקב ממנה - מתוך הצרה יושע, אנחנו מחפשים איך בתוך הצרה טמונה ישועה, ולכאורה הוא דבר פלאי איפה הישועה בצרה זו, איזה ישועה יש בה, בתוך הצרה בעצמה?

אכן, לא זו כוונת הבעש"ט, אלא כוונתו היא שהישועה היא כשתדע שהצרה הזו מגיעה מקב"ה, שכל הצרה היא מגיעה בלבוש והיא מקב"ה.

עומק הפרשה

שמחה של הסתרה

אבל באמת דווקא מדה זו היא השמחה הגדולה, כי דווקא בעיתים אלו אם האדם מצליח לחשוב מחשבה קלה לפני השי"ת בתוך התגברות התאוות, אם הוא מצליח לרכז את מחשבתו ביראת ה' בשעה שמאיימים על שלווה נפשו, אם מצליח למצוא את השי"ת בתוך כיסוי ההסתרה, דווקא אזו הוא השמחה הגדולה לפני השי"ת.

לכן נקראת מדת הדין והגבורה 'יצחק על שם הצחוק, כי את השחוק האמיתי לפני השי"ת מעורר האדם דווקא על ידי מדת הגבורה וההסתרה, דווקא כשמתגבר עליהם הוא יכול לשמח מאד את השי"ת.

על ידי זה ממשיך האדם גם על עצמו את השמחה הנפלאה, שמחת הנפש, כי בוודאי כשהאדם מקדש את עצמו, זוכר באמונת ה', עוסק בתורה ותפילה הוא מעורר שמחה בנפשו, אבל כשזה נעשה מתוך קושי והסתרה, ושם הוא מתאמץ לזכור את ה', לקדש את עצמו, לעסוק בתורה ותפילה לפי יכולתו בזה הוא ממשיך שמחה עצומה על נפשו בלי ערך והשוואה, כי כשמעורר שמחה נוראה כזו למעלה היא נמשכת גם על נפשו.

(ע"פ ליקו"ה ה' כאו"א ו, ברה"פ ד, הודאה ו, שבת ו פ"ד ג ועוד)

צַחֵק עֲשֶׂה לִי אֱלֹהִים כָּל הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק לִי.
לכאורה הדבר תמוה, הלא השם הוא מהות האדם וכל סדר חייו, וכי על שם מאורע יחיד שהיה בלידתו נקרא יצחק בשם זה, וביותר יש להתפלל, הלא ידוע שיצחק נמשך ממדת הדין והגבורה, כמו שנאמר "פחד יצחק", ואיך נקרא על שם הצחוק.

את עומק הענין מבאר רבי נתן, כי שחוק זה לא היה על נס זה בלבד, שנוול בגיל מבוגר כל כך, אלא על עצם לידת יצחק ומהותו, כי אכן יצחק הוא ממדת הדין והגבורה, וכל ימיו נהג בתוקף ועוז, עיקר אחיזתו הייתה ביראת אלוקים והזירות נוראה שלא לסטות משהו מדבקות הבורא.

אכן, דווקא מדת הגבורה היא המעוררת את השחוק והשמחה, כי גם ההסתרה על גילוי כבוד ה' גם הוא נמשך מגבורה זו, כי מהות הגבורה הוא הדין והצמצום שלא לגלות את גדולת ה' ואת טובו אלא רק לאחר שהאדם ראוי להם ומתייגע עליהם רבות, וכל זמן שאינו ראוי אינו רואה לפניו אלא הסתרה וכיסוי על כבוד שמים.

ועל כן, כשמדת הדין מתגברת, מכוסה אהבת ה' בתאוות מתאוות שונות, יראת ה' מכוסה בדברים מאיימים כאילו יש בכוחם ליירא אותו ולהזיק לו, וכן הלאה.

אל תדון עד שתגיע למקומו

השי"ת הוא מקומו של עולם, הוא המקום של כל העולם, ואין העולם מקומו, כלומר הוא לא נמצא בכל מקום, אלא כל מקום בעולם נמצא אצלו. כי באמת הכל הוא רק אלקות, אלא שהוא ברא את העולם באופן גשמי שיש בו שטח ומקום, ואנו בני ישראל נשלחים לכל מיני 'מקומות' כדי שאנו נגלה אלקותו באותם 'מקומות', כי אין 'מקום' אחד דומה ל'מקום' אחר.

ועל כן ברא השי"ת הרבה נשמות כל אחד ואחד נשלח בהשגחה פרטית במקום מיוחד רק לו, כדי שהוא דייקא יתגבר לזכור מהשי"ת דייקא באותו המקום שהוא שם.

ועל כן אומרים חז"ל 'אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו', כי אנו דנים את החבר לפי ראות עינינו במעשה שעשה, אבל באמת אין האדם יודע לדון את המעשה לפי המקום של החבר כלל, כי אינו יודע מה קורה בנקודה המדוייקת של המקום של החבר, הן מקום ושטח גשמי בו עומד, תנאי הסביבה וכו', והן מצד המקום בנפש בו הוא נמצא באותו הזמן. ורק השי"ת שהוא מקומו של עולם הוא יכול לדון כל אחד באמת, לא רק לפי מעשיו, אלא גם לפי המקום שהוא שם.

ובחינוך, הדבר נכון כפליים, כי ייתכן שיש ילדים שבחינוך יש להם אותו הנסיון והקושי. אבל באמת המקום של כל אחד שונה לגמרי מחבירו. כי כל אחד נולד למשפחה בסגנון אחר, כל אחד ה'מקום' שלו בין בני המשפחה הוא אחרת, אחד בכור ואחד הקטן במשפחה, ואחד בדיק באמצע וכו'. כל אחד חי בקהילה אחרת, וממוקם בין חברי הקהילה במקום אחר בחשיבותו, וכן בבנין עם השכנים וכו', וכך כל אחד גדל לפי הקדמות אחרות, והסתכלות שונה מחבירו על החיים, כפי מה שעובר על ההורים שלו, ויש אחד שמקבל דברים ומתמודד עמם באופן קשה יותר מחבירו וכו'.

וכך נמצא שבאמת אין אנו יודעים 'מקום' של אדם אחר, וקו' 'מקום' של ילד שהוא באמצע תהליך בניית נפשו. ועל כן חשוב מאוד לזכור זאת כאשר מתעסקים בחינוכו, ודנים אותו לתועלת כפי ראות עינינו.

כי אף שצריכים אנו לדונו ולחנכו, אבל צריך שיהיה מתוך יראה גדולה, להבין שכל אחד פועל במעשיו מתוך מקום אחר. וממילא אין אנו יכולים להשוות בין ילד לילד, ובוודאי שלא נוכל לומר לו, איך אתה לא מתמודד תראה את חבירך שנסיונו גדול משלך, ובכל זאת מתחזק. כי ייתכן שחבירו נמצא במקום אחר בנפש, מקום אחר במשפחה וכו', שהם נותנים לו כח התמודדות אחרת מול הקושי.

וכבר הזכרנו במאמר קודם דברי רביז"ל, עד כמה צריך מאוד להזהר איך דנים אדם, כי רק השי"ת יכול לדון את האדם כיון שהוא יודע בדיוק את כל המקומות.

מתחדשים

היום! שבת קודש פרשת וירא, מתחילים בלימוד מסכת בבא קמא בסדר הדרן היומי העולמי. אח יקר! מתגעגע לשיבה...? מתיקות התורה קרובה אליך מתמיד! יחד עם כלל ישראל מתחברים לסוגיות דסדר נזיקין, וממלאים מצברים מכוח התורה! נצל את ההזדמנות!

לא היה פבושם הזה: בסיעתא דשמיא יצא לאור אולם ארבעת הכרכים הראשונים בסדרת "החכמה תחיה" המלקט בקצרה ומסכם בבחירות את דברי מוהר"ת זיע"א בליקוטי הלכות את העניינים הנוגעים למעשה לכל מצווה והנהגה, ועל פי שיחת מוהר"ת בהקדמת המביא לבית הדפוס לליקוטי הלכות: "אבל עיקר כוונתי הוא רק על המעשה, שכוונתי כפשוטו, שכשאתם מתעטפים בציצית תדעו ותזכרו ותשימו על לבכם היטב כל מה שנתבאר בדברינו בסוד ענין ציצית..." בחלקים שייצאו כעת ניתן למצוא את הנושאים העוסקים בהשכמת הבוקר, כולל נטילת ידיים, מקווה, והליכה לבית הכנסת ולדבר מצוה. להשיג: 0527135758. בארה"ב: 7328001156.

משרת אוקראינה מפרסמת אזהרה חמורה, כי בעקבות המלחמה בארה"ק והעלייה העולמית באנטישמיות, יש להזהר: א. לא לצאת ללא הכרח למרכז העיר. ב. לא להתקהל ברה"ג. ג. ילדים - לא להסתובב לבד. ד. לא להגיב להתגרריות מצד המקומיים. ה. להמשיך ולהקפיד לשאת דרכן בכל יציאה לרחוב.

י"ל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל ענין או להצטרפות למועדים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

אבל הוא יושב ונתעקב פתח האהל. פתח היום זה בחינת התגברות המימות היצר הרע, כי צהרים בחינת חם היום, זה בחינת המימות היצר שאז זמן רע לצאן קדשים שהצדיק רועה אותם הרוצים לנשח את הקדש. ורבים נתרסקו ע"ז ר"כ.
אבל מי שאינו רוצה להטעות את עצמו וחושב על תכליתו הנצחי באמת, אינו שוב לאחור בשום אופן בעולם יהיה איד שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעקב אצל הפתח ימים רבים כמה שיהיה, והם את מקומו ויושב ומתעקב אצל הפתח האהל של הצדיקים והפשרים עד שירחם מן השמים, בבחינת והוא יושב פתח האהל קבם היום: לקריה אישות, טי

יהלום

וכל מה שיודע שרהוק יותר
מה' יתברך, הוא מדיב לשמוח
יותר ויותר בעשיית המצוה,
מחמת שהוא גם הוא שרהוק
כל כך זוכה גם כן לעשות
מצוה: שם

את השי"ת בריצו, ומתחילה התחיל בדיבורי הכנעה: "ואנכי עפר ואפר". להתפלל בהכנעה כפי ה', מתוך בקשת מתנת חיים, אבל בעקשנות של תפילה.
ג] אחר כך התחיל שיחה כדבר איש אל רעהו, באופן מפליא מאוד, חמישים צדיקים בעיר, ארבעים וחמשה וכו', וכך הולך בזהירות ובדרך ארץ ומוסיף על בקשתו, 'אל נא יחר... אולי יהיה שלוש? וכו'. לצמצם הבקשה לדבר פרטי יותר, לדבר טענות עם סברא ושכל, ולאט לאט להגביר הבקשה, ואזי יוכל לשים לב איך תפילתו נשמעת.
והוא עצה טובה לחלק הבקשה לחלקים, כדבר איש אל רעהו, להתחיל בדרך ארץ לדבר מענין קטן, שיעזור לו השי"ת היום הזה' ללמוד קצת יותר טוב, ורוצה להספיק כך וכך דפים, וגם לשמור קדושתו היום כאשר הולך למקום פלוני, ומתוך כך להוסיף ולהרחיב הבקשה. וכך יוכל לראות בסוף היום, שתפילתו נענית ונתקבלה, כי באותו היום שמר יותר קדושתו ולמד יותר תורה וכו', ואף שעדיין הוא רחוק משלמות הישועה, אבל בכל זאת מתחיל לראות התעוררות עת רצון, וזה מה שיתן בו הכח להרחיב הבקשה.

מה עושים עם הפחד העובר בימים אלו על אנשי ארץ ישראל?
מתפילת אברהם אבינו ע"ה בפרשת השבוע, אפשר ללמוד כמה דברים הנוגעים גם לזמנינו בימי מלחמה:
א] אברהם אבינו, כאשר שמע גזירת הפיכת סדום, לא התנהג כמו נח שלא התפלל על דורו, אדרבא מכך שה' לא הסתיר ממנו, הבין והאמין בכוחו, והכין עצמו בגישה של מלחמה, כמו שכתוב שם 'ויגש אברהם ויאמר, ופירש רש"י שניגש למלחמה, כאומר: "אני הולך לטעון עם ה' בדברים, עד שימתק הדין".
וכך גם בעת שאנו באים להתפלל, יש לבוא בתנועת הנפש של גישה בטוחה, כמו לוחם ותיק שהולך בבטחה לקראת נצחון. כביכול הולכים למלחמה עם מידת הדין.
ודבר זה יוכל להיות גם תוך כדי התפילה שכבר עומד לפני ה', והנה מחזק את עצמו ברוח חדשה ו'ניגש' מחדש לדבר דברי, במלחמה, פיוס ותפילה.
ב] אחר כך נכנס אברהם אבינו למהלך של פיוס, וניסה לפייס

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

תפלה בציבור (ב)

בנוסח שונה, צריך שיתפלל הנוסח כמו הש"ץ (ראה: פרמ"ג. שלחן הטהור. שלמת חיים. החזו"א. אז נדברו. וכן מבואר מדברי החת"ס וכמ"ש בשבחה"ל, להורות נתן, באר משה. ובא"א, אין ראייה מה סובר בזה).
ג. אבל מה שיש טועים וחושבים שהעיקר הוא להתחיל עמו ואחר כך ממשיכים לדרכם בלא לומר אתו הכל - זה אינו נחשב לכל הדעות תפלה בציבור. או אפילו אומרים איתו מלה במלה, אך את הקדושה אין אומרים עם הש"ץ רק עם הציבור, וגם זה אינו כהוגן. ויותר מזה יש טועים שאפילו אין מתחילים עם הש"ץ אלא אחר כך, וממהרים בתפלתם רק בכדי להגיע עם הציבור לאמירת קדושה, וזה אינו נחשב כלל כתפלה עם הציבור.

המאחר להתחיל שמונה עשרה עם הציבור - איך צריך להתנהג [ב]
במאמרנו הקודם נתבאר שהמאחר להתחיל שמו"ע בשווה עם הציבור, נחלקו הפוסקים האם נחשב כמתפלל בציבור. וגם חייב לתכנן את תפילתו בכדי שיוכל לומר קדושה ולענות אמן של האל הקדוש, וכן לענות על הקדישים שאחרי התפלה.

ד. אך למעשה אין לעשות כן מכמה טעמים:
(א) י"א שאינו נחשב כתפלה בציבור במה שמתפללים עם הש"ץ מלה במלה (חבצלת השרון, או"ח ב. שלמת חיים, בחדש קכו, אך יותר טוב מלהתפלל ביחידות, ובשעת הדחק י"ל שנחשב כתפלה בציבור. כף החיים צ סג, נחשב רק כשעה שהציבור מתפללים. בשו"ת אגרות משה ח"ג ט, צווח מאוד על האומרים שנחשב תפלה בציבור.

א. י"א שאפשר לצאת ידי שניהם, כלומר גם שיחשב תפלה בציבור וגם שנחשב כעונה על הדברים הנ"ל - והוא: שיתפלל עם הש"ץ כל חזרת הש"ץ. ובמודים דרבנן, חייב לשחות עם הציבור (ליקוטי שו"ת חת"ס, סימן ג. אשל אברהם בוטשאטש, נב. שולחן הטהור, קט א. באר יצחק, קאוונע כ. פרי תבואה, ב סח. חזו"א, י ט. ז. אז נדברו, ד טז. ובפרמ"ג א"א סוס"י א, נב. מסתפק בזה. ובשו"ת מנח"ג טו, מדייק כן משו"ת מהרש"ם ד קכג. ומש"כ שנחשב כעונה וכו', הוא לפמ"ש השר"ע והפוסקים בסימן קט).

ב. אמנם זה מועיל אך ורק אם מתפללים 'מלה במלה' ממש עם הש"ץ, והיינו גם 'הקדושה' צריך לומר עם הש"ץ ולא עם הציבור, וצריך לומר עמו גם 'לדור דורו' כמו הש"ץ (ולגרשז"א, אין לומר עמו את ההוספות של שבת). וכן אם מתפלל

דעתו ועבודתו